RAKOVNICKÉ OBECNÉ NOVINY

Číslo 4
★
Ročník III
★
Júl
2003

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí obec Rakovnica

Naša najstaršia technická pamiatka

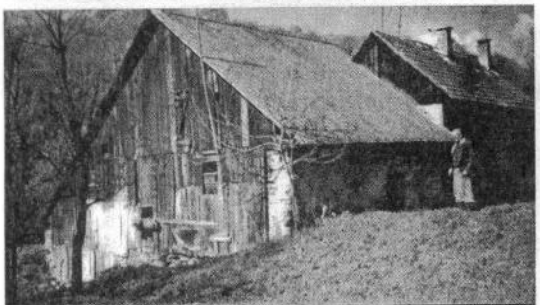

Celkový pohľad na mlyn.

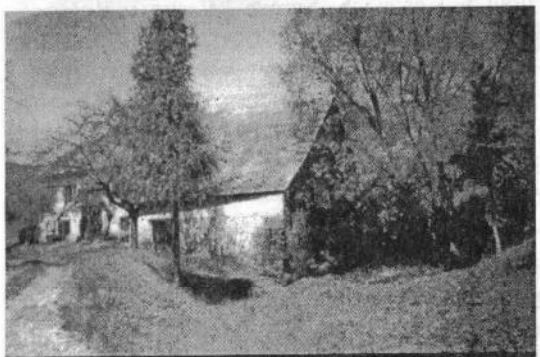

Bočný pohľad.

Mlynský kameň.

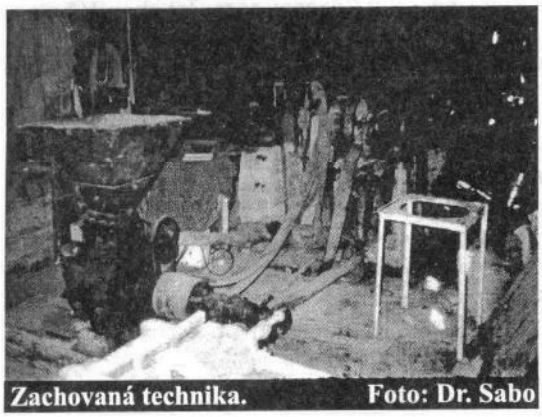

Zachovaná technika. Foto: Dr. Sabo

KONTROLA - NEODDELITEĽNÁ SÚČASŤ RIADENIA OBCE

Neoddeliteľnou súčasťou riadenia obce je i účinná a cieľavedomá kontrola, ktorá významným spôsobom prispieva k neustálemu skvalitňovaniu systému riadenia obce a k efektívnejšiemu využívaniu majetku a financií.

Majetok a finančné zdroje obce sú verejnými zdrojmi a je v záujme nás občanov, aktívne kontrolovať celý systém fungovania samosprávy našej obce. Volení funkcionári majú dbať o aktívne zapojenie občanov nielen do výkonu samosprávnych funkcií, ale aj do kontroly ich efektívneho a účelného výkonu.

Kontrola územnej samosprávy sa vykonáva občanmi a hlavným kontrolórom obce Rakovnica. Základnými nástrojmi kontroly občanmi je právo účasti občanov na rokovaní OZ a verejnom zhromaždení, právo občanov vyjadrovať sa k schváleniu VZN. Na práva občanov nadväzujú povinnosti OZ i obce a to povinnosť OZ prerokovať petíciu občanov, ak ju podajú, povinnosť obce oboznámiť občanov najmenej 15 dní pred schválením s návrhom rozpočtu obce a jeho záverečným účtom.

Hlavný kontrolór obce je odborným pracovníkom obce. Hlavného kontrolóra volí obecné zastupiteľstvo na dobu 6 rokov. Je významným článkom kontrolného systému samosprávy obce. Svojou svedomitou a zodpovednou činnosťou odhaľuje nedostatky pri napĺňaní samosprávnych funkcií obce. Pôsobí preventívne a zabezpečuje preukázané kontrolné zistenia pre prípadnú sankčnú zodpovednosť starostu a zodpovedných zamestnancov kontrol subjektu obce. Vykonáva kontrolu z hľadiska dodržiavania VZN hospodárnosti a účelnosti. Skúma efektívnosť, opodstatnenosť a včasnosť uskutočnených postupov pri hospodárení s finančnými prostriedkami obce a nakladaní s majetkom obce. Vykonáva kontrolu príjmov a výdavkov rozpočtu obce a hospodárenia s majetkom obce. Vypracúva odborné stanoviská k návrhom rozpočtu obce a záverečného účtu obce pred ich schválením v OZ. Predkladá výsledky kontroly priamo OZ. Predkladá OZ najmenej raz ročne správu o výsledkoch kontrolnej činnosti. Spolupracuje s príslušnými štátnymi orgánmi vo veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu. Má právo vyžadovať od kontrolovaného subjektu prijatie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Toto nie sú všetky úlohy, ktoré plní hlavný kontrolór obce. Týmto prierezom som chcela poukázať na závažnosť miesta a úlohy hlavného kontrolóra obce v samosprávnom systéme.

Funkcia hlavného kontrolóra nie je nová, existuje už od roku 1990 v zmysle zákona č. 399/1990 Zb. o obecnom zriadení. V roku 2003 došlo k zmene hlavného kontrolóra. Ako nový hlavný kontrolór obce prizývam všetkých občanov k spolupráci. Pokiaľ zistíte porušovanie VZN obce, nehospodárne nakladanie s majetkom obce, neoprávnené použitie finančných prostriedkov obce, i ďalšie otázky a problémy, môžete sa s dôverou obrátiť na hlavného kontrolóra obce buď osobne, alebo cestou OZ.

Verím, že dobrou spoluprácou so všetkými subjektami prispejeme k udržaniu, zveľaďovaniu a zhodnocovaniu majetku obce, zachovaniu v celkovej hodnote zásadne nezmenenej, uchráneniu pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím, ale i k ďalšiemu rozvoju majetku i celej obce v prospech nás všetkých občanov obce Rakovnica.

Monika Genčiová
hlavný kontrolór obce Rakovnica

Zo zasadnutia OZ

V popredí etický kódex.

Štvrté zasadnutie OZ sa nieslo v znamení prijatia dôležitých dokumentov. Poslanci schválili Internú smernicu pre vedenie účtovníctva a obeh účtovných dokladov obce Rakovnica, Poriadok odmeňovania pracovníkov obce a volených orgánov obce Rakovnica, Etický kódex pracovníkov

Z rokovania OZ Foto: Dr. Sabo

obecného úradu, Etický kódex poslancov obce. Poslanci prerokovali a schválili Správu o vykonanej kontrole účtovnej závierky obce Rakovnica za rok 2002, Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na rok 2003.

Vážnou záležitosťou bolo prijatie etického kódexu. V základe sú to normy, pravidlá správania sa zamestnancov, poslancov obce voči občanom. Krédom etického kódexu je robiť všetko v prospech obce a občana.

Následne z toho vyplýva aj povinnosť občana správať sa voči poslancom, starostovi, zamestnancom obce kultúrne, inteligentne, eticky. Iba vzájomným rešpektovaním sa, vzájomnou úctou, slušnosťou dokážeme spolupracovať, riešiť problémy v prospech obce, občana. V rôznom i diskusii riešili poslanci otázky právneho postavenia TJ. Zaoberali sa nedostatkami úprav po plynofikácii a zároveň žiadajú občanov, aby zistené skutočnosti nahlásili OcÚ. Rokovali o potrebe vypracovania dokumentácie k požiarnej ochrane v obci, TOZ Magdolénskej zábavy, odstránenia nedostatkov vyplývajúcich zo Správy o vykonanej kontrole.

Diskusné vystúpenie Foto: Dr. Sabo

Medzi ďalšie otázky patrilo oživenie zástavky SAD pri bývalej poliklinike v Rožňave, uplatnenie reklamácie na EKOREK-u za nefunkčnosť kanálu na „Povrázkoch", zabezpečenie vyvozenia cesty smerom do "Dolinky", zakúpenie nevyhnutných programov do počítača, riešenie podnetov občanov...

Rokovanie poslancov prijalo a schválilo nové dokumenty, ktoré napomôžu rozvoju obce, dodržiavania zákonnosti. Riešením aktuálnych problémov v obci sa poslanci aktívne snažili prispieť k zlepšeniu sociálnych, medziľudských vzťahov, k ochrane životného prostredia, zabezpečeniu ochrany ľudí a majetku občanov obce pred požiarmi. -sa-

ROEP bol ukončený

Začatie konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v k. ú. Rakovnice bolo zverejnené Verejnou vyhláškou Okresného úradu v Rožňave, odbor katastrálny zo dňa 17. 11. 2000

Správny orgán zriadil podľa zákona komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim. Predsedom komisie bol Viliam Koltáš, bývalý starosta obce Rakovnica.

Zhotoviteľom registra obnovenej evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim v k. ú. Rakovnice bol Ing. Tibor Takáč GEOPLÁN v Rožňave.

Zhotoviteľ zostavil návrh registra, ktorý správny orgán uverejnil dňa 26. 3. 2002 na 30 dní na verejné nahliadnutie v obci spolu s poučením o možnosti podať námietky.

Katastrálny úrad v Košiciach, Správa katastra v Rožňave, ako príslušný správny orgán v katastrálno-správnom konaní podľa zákona NR SR č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení zákona NR SR č. 255/2001 Z. z., zákona NR SR č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v spojení zákona NR SR č. 180/1995 Z z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom schválilo register obnovenej evidencie pozemkov v kat. úz. Rakovnice, obec Rakovnica, okres Rožňava, spracovaný zhotoviteľom Ing. Tiborom Takáčom, GEOPLÁN v Rožňave.

Katastrálny úrad v Košiciach, Správa katastra v Rožňave zapísala údaje registra v zmysle zákona do katastra nehnuteľností.

Vzhľadom na to, že register bol spracovaný v súlade so zákonom, Katastrálny úrad v Košiciach, Správa katastra v Rožňave ako správny orgán prijali rozhodnutie. Proti rozhodnutiu, podľa zákona, nie je prípustný opravný prostriedok. Týmto bola ROEP ukončená.

V prípade akýchkoľvek vzájomných majetkových nezrovnalostí, nárokov na základe platných dokumentov atď., je možné riešiť individuálne prípady právnymi prostriedkami mimosúdnou cestou, dohodou medzi občanmi, notárskou dohodou alebo súdnou cestou. Vo vlastnom záujme si vysporiadajte svoje nehnuteľnosti (majetky), aby ste mali všetko v poriadku teraz i v budúcnosti.

Ing. Ondrej Lorko
starosta obce

Verejné osvetlenie

Terajšiemu zastupiteľstvu sa ušlo „ovocie" minulých období. Jedným z nich je verejné osvetlenie, ktoré si vyžaduje nutné výmeny, opravy, rekonštrukcie, aby bola splnená požiadavka verejného osvetlenia v obci v zmysle zákona. Väčšina svietidiel je starších ako 30 rokov. Ich spotreba je vysoká, svietivosť malá, poruchovosť veľká. Potrebné sú časté výmeny, ktoré zaťažujú finančný rozpočet obce. V havarijnom stave sa nachádzajú aj prídavné zariadenia patriace k verejnému osvetleniu.

Finančné zdroje obce sú malé a nie je možnosť získania dodatočných zdrojov. Na nevyhnutné opravy, rekonštrukciu osvetlenia je potrebné 218 000,- Sk. Predstavitelia obce hľadajú finančné zdroje formou žiadosti na Ministerstve financií SR, odbore financovania územných samospráv. Dúfajme, že získame aspoň časť finančných prostriedkov. Zvyšok pokryje obec z vlastných zdrojov.

V opačnom prípade, ak nezískame peniaze, dotácie, bude obec nútená robiť šetriace opatrenia napr. časové regulácie osvetlenia, zníženie počtu svietidiel a iné. -sb-

RIEŠENIE OCHRANY PRED POŽIARMI

Ochrana pred požiarmi v obci Rakovnica v dôsledku zanedbania starostlivosti a neriešenia za posledných 10 rokov dospela do stavu, že obecná požiarna zbrojnica a hasiace prostriedky, ktoré sa v nej nachádzajú sú vplyvom veku a neudržiavania v nepoužiteľnom stave. Z výsledkov protipožiarnej kontroly zo dňa 6. 5. 2003 vyplynula nevyhnutnosť obnovy požiarnej zbrojnice a činnosti jednotky obecného požiarneho zboru. Po nástupe do funkcie starostu obce Ing. Ondreja Lorka je jeho snahou a povinnosťou vyhovieť požiadavkám zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a v plnom rozsahu odstrániť nedostatky zistené kon-trolou.

Po konzultácii s Okresným riaditeľstvom HaZZ v Rožňave, vzhľadom na miestne podmienky, neexistenciu obecného vodovodu, nedo-statočnú výdatnosť miestnych zdrojov vody vzniknutú intenzívnou banskou činnosťou v nedávnej minulosti a poddolávaním vodonosného podložia sa ako najefektívnejšie riešenie javí zaobstaranie automobilovej hasičskej cisterny používanej, od hasičských jednotiek, ktoré boli zrušené, alebo z vyradených zásob Armády SR a dovybavenie obecnej hasičskej jednotky výstrojom a hasičským výzbrojom.

Keďže obec na pokrytie celých nákladov nemá vlastné zdroje, vypracovala projekt opravy budovy požiarnej zbrojnice, obnovy hasičskej techniky a vecných prostriedkov na ochranu pred požiarmi. V rámci projektu obec požaduje o poskytnutie finančných prostriedkov z výnosu lotérií a iných podobných hier vo výške 484 000,- Sk.

Pre obec je to jediné možné riešenie, ako zabezpečiť

Krátke informácie

ⓘ **Prázdniny.** Žiaci základných a stredných škôl majú prázdniny od 30. júna. Prázdniny potrvajú do nedele 31. augusta. Do školy sa žiaci vrátia v utorok 2. septembra.

ⓘ **Pekný pobyt.** ZO ZPCCH v Rakovnici zorganizovala výlet pre svojich členov na Ivaďo. Stretnutie pri kostole sv. Márie Magdalény sa uskutočnilo dňa 28. júna 2003. Pekná atmosféra a príjemný pobyt bol odmenou pre všetkých zúčastnených.

ⓘ **Rokovali.** Dňa 23. 6. 2003 v OcÚ rokovali zástupcovia E. C. A. V. v Rakovnici so starostom obce o ochrane kultúrnej a sakrálnej pamiatky kostola E. C. A. V. v obci. Za E. C. A. V. sa zúčastnili: Daniela Kissová farárka, Zuzana Parobeková, Margita Kučerová, Mária Popálená presbyterky E. C. A. V. Spoločne hľadali cesty a možnosti záchrany nášho kostola.

ⓘ **Funguje.** Majitelia mobilov operátora Orange sú spokojní. Od 3. 7. 2003 už majú perfektný príjem. Veža, ktorá tvorí dominantu na Mníchu, je v prevádzke k spokojnosti užívateľov mobilov.

ⓘ **Prevádzka MŠ.** Materská škola v obci nie je v prevádzke od 7. 7. 2003 do 22. 8. 2003 z dôvodu čerpania dovolenky. Škola bude v prevádzke od 25. 8. 2003.

ⓘ **Znelka.** Obec Rakovnica má veľmi peknú a ľúbivú znelku. Vysiela sa v miestnom rozhlase pred oznamami, informáciami a tak isto na konci vysielania. Je to výborné riešenie. Motívom pre znelku je originálna pieseň „Dló Rekeňou teše voda mútna".

ⓘ **Zmena.** Na Slovensku od 1. júla 2003 je jediné číslo pre tiesňové volanie a to **112.** Do roku 2007 by mala byť záchrana ľudí v ohrození života riadená z jedného centra.

pokračovanie na str. 6

ROZPOČET OBCE RAKOVNICA NA ROK 2003

PRÍJMY		VÝDAVKY	
1. Daň zo závislej činnosti	760 000 Sk	1. Výdavky na samosprávne funkcie a poslancov	974 000 Sk
2. Daň z príjmu právnických osôb	120 000 Sk	2. Náhrady výdavkov pri pracovných cestách	20 000 Sk
3. Daň z nehnuteľnosti - pozemky	130 000 Sk	3. Reprezentačné výdavky	10 000 Sk
4. Daň z nehnuteľnosti - stavby	30 000 Sk	4. Prevádzkové náklady OcÚ: - elektrická energia	190 000 Sk
5. Cestná daň	10 000 Sk	5. - uhlie na vykurovanie	73 000 Sk
6. Daň z predaja alkohol. a tabakových výrobkov	16 000 Sk	6. - plyn	34 000 Sk
7. Poplatok za domový odpad	125 000 Sk	7. - telefón, fax	30 000 Sk
8. Poplatok za psa	6 000 Sk	8. - internetové služby	4 000 Sk
9. Poplatok za prenájom hnuteľ. a nehnuteľ. majetku	50 000 Sk	9. - rozhlas, televízia	1 000 Sk
10. Poplatky za hracie automaty	80 000 Sk	10. - poštové služby, bankové služby	13 000 Sk
11. Poplatky za užívanie vodovodu	30 000 Sk	11. - kancelárske prostriedky	20 000 Sk
12. Poplatky za Dom smútku	6 000 Sk	12. - čistiace prostriedky	5 000 Sk
13. Poplatok za relácie v miestnom rozhlase	1 000 Sk	13. - zbierky zákonov, predpisy, obecné noviny	15 000 Sk
14. Iné príjmy - prevody z min. rokov, spr. poplatky	441 000 Sk	14. - stav., vodár. a elektr. materiál	25 000 Sk
15. Dotácie na samosprávne funkcie	280 000 Sk	15. - renovácia pások a tonerov	7 000 Sk
16. Dotácie na školstvo - Materská škola	583 000 Sk	16. - ostatné drobné výdavky (vecné dary, pb fľaše)	60 000 Sk
17. Dotácie na sociálnu sféru	114 000 Sk	17. Odvoz komunálneho domového odpadu	100 000 Sk
18. Kapitálový príjem z predaja mot. vozidla	54 000 Sk	18. Poistenie hnuteľného a nehnuteľného majetku	17 000 Sk
		19. Stravovanie zamestnancov	50 000 Sk
		20. Výdavky na obecnú knižnicu	16 000 Sk
		21. Výdavky na materskú školu	583 000 Sk
		22. Výdavky na sociálnu sféru	140 000 Sk
		23. Výdavky na verejné osvetlenie	20 000 Sk
		24. Dotácie a príspevky spol., šport. a kult. organizáciám	24 000 Sk
		25. Údržba miestneho rozhlasu	5 000 Sk
		26. Kapitálové výdavky - rekonštr. ústredného kúr.	400 000 Sk
PRÍJMY CELKOM	**2 836 000 Sk**	**VÝDAVKY CELKOM**	**2 836 000 Sk**

Naša jubilantka

Medzi najstaršie občianky v obci patrí aj pani Helena Popálená. V zdraví a plnej pohode sa dožila 89 rokov. Pri tejto príležitosti ju osobne navštívil Ing. O. Lorko, starosta obce. Srdečne a úprimne jej zablahoželal a odovzdal darček s pekným kvetom. Kultúrna komisia sa predstavila milým programom, čo oslávenkyňu veľmi potešilo.

Pani Helena sa ťažko prebíjala životom. Aj keď pochádza z Rožňavského Bystrého, Rakovnica jej prirástla k srdcu. Všetko čo nadobudla, spolu i s manželom, bolo a je poznačené tvrdou prácou. Za svoj krásny vek vďačí tomu, že neustále pracovala a zdravo sa stravovala. Dnes rada pozerá seriály, pri ktorých si dobre oddýchne. -sa-

Šťastná oslávenkyňa. Foto: Dr. Sabo

Deň slnka a radosti

Sobota 31. 5. 2003 patrila deťom. Celé ihrisko sa len tak hemžilo stanovišťami so súťažiacimi. Získavali sa sladké odmeny, žetóny. Občerstvenia bolo dostatok. Prikúpiť sa mohol pestrý tovar v bufete. Úsmev žiaril na tváričkách detí aj po vyhlásení výsledkov súťaže. Nikto nebol smutný, lebo každý niečo získal. Spokojní boli aj rodičia, ktorí svojim ratolestiam „držali palce" a povzbudzovali ich.

Novinkou bola ukážka so psami. Kynologický klub pri Polícii v Rožňave predviedol parádne ukážky, na ktoré deti tak skoro nezabudnú. Deň sa vydaril a už teraz sa deti tešia na budúci rok, na nové stretnutie. -sb-

Súťažilo sa veselo. Foto: Dr. Sabo

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Oslava životných jubileí:

80 rokov

Štefan Gonos * 14. 7. 1923

85 rokov

Ján Gonos * 21. 7. 1918

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Rozlúčili sme sa.

Navždy nás opustil občan:

Tibor Lakos † 4. 7. 2003

Pozostalým vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

Z listov občanov

Využívame svoje práva?

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce. Jedným z práv občanov je zúčastňovať sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Občania majú možnosť vystúpiť na nich s podnetmi a návrhmi i k prerokúvaným materiálom. Využívame toto právo dostatočne? -ač-

Postreh zmeny občanmi

S úľavou prijímame správy, že vedenie obce začína pracovať v prospech rozvoja obce, o čom svedčia aj niekoľkohodinové rokovania OZ. Markantne sa to prejavuje aj pri riešení problémov vo výstavbe plynovodu, kde starosta obce osobne usmerňuje požiadavky od občanov. OZ zorganizovalo už dvakrát verejné zhromaždenie k tejto problematike, čo občania hodnotia tak, že tieto otázky už mali byť riešené bývalým OZ. Noví poslanci osobne navštívili každú domácnosť ohľadne montáže plynu, svoje požiadavky mohli tlmočiť priamo im.

Ďalší krok dopredu je i skutočnosť, že zasadnutia OZ sú verejne oznamované na úradných tabuliach v obci a reláciou v miestnom rozhlase.

Taktiež občania sú s prijímanými uzneseniami informovaní cestou RON a zverejnením na úradných tabuliach. Za tento progres v činnosti obce im patrí naše verejné poďakovanie. -br-

Riadenie obce

Hoci samospráva vstúpila do svojho štvrtého volebného obdobia, nemajú ešte mnohí jej funkcionári, zamestnanci obcí, ale najmä sami obyvatelia v dôsledku slabej informovanosti tieto záležitosti ujasnené. Často sa stretávame s názorom, že obecný úrad je nástupcom bývalého národného výboru a ten má rozhodovaciu právomoc. Nie je tomu tak. Rozhodovacia právomoc patrí len obecnému zastupiteľstvu alebo starostovi obce. Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce. Rozhoduje o všetkých základných otázkach života obce. Starosta obce je najvyšším výkonným orgánom obce, vykonáva obecnú správu, zastupuje obec navonok. Obec, ako subjekt vo veci územnej samosprávy, rozhoduje samostatne. Ďalšie povinnosti alebo obmedzenia jej možno uložiť len zákonom. -ad-

Vyjadrite názor k návštevnému poriadku

Krajský úrad v Košiciach, odbor životného prostredia na návrh Štátnej ochrany prírody SR, Správy NP Slovenský kras v Brzotíne v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny plánuje vydať všeobecne záväznou vyhláškou návštevný poriadok Národného parku Slovenský kras a jeho ochranného pásma v okrese Rožňava.

Účelom všeobecne záväznej vyhlášky je úprava podrobností o povinnostiach návštevníkov Národného parku Slovenský kras a jeho ochranného pásma, o rozsahu a spôsobe dopravy a o kultúrno-výchovnom využívaní národného parku a jeho ochranného pásma.

Všeobecné podmienky využívania národného parku a jeho ochranného pásma

- **Základné práva a povinnosti** návštevníka parku ustanovujú **osobitné predpisy.**
- **Územie** národného parku a jeho ochranného pásma je **prístupné návštevníkom najmä za účelom poznania prírody a procesov v nej prebiehajúcich.** K tomu im slúžia trasy turistických, náučných a cykloturistických chodníkov a informačné stredisko národného parku.
- **Návštevníci** pri pohybe po území národného parku a jeho ochranného pásma **sú povinní správať sa tak, aby nedochádzalo k zbytočnému poškodeniu** alebo úhynu živých organizmov alebo k poškodzovaniu a ničeniu ich životného prostredia, vrátane jeho znečisťovania odpadkami a rušeniu pokoja a ticha.
- **Na území národného parku** sa môžu návštevníci **pohybovať výlučne len po** štátnych **cestách, trasách** turistických a náučných chodníkov a to len v čase hodinu po východe a hodinu pred západom slnka.
- **Cykloturistiku** je možné vykonávať **len po** štátnych **cestách** a po vyznačených cykloturistických **trasách.**
- **Bivakovanie** je na území národného parku a jeho ochranného pásma povolené **od súmraku do svitania** do vzdialenosti 30 m od vyznačenej turistickej trasy, s výnimkou území so 4. a 5. st. územnej ochrany, kde je zakázané.
- **Na účely kultúrno-výchovného využívania** národného parku a jeho ochranného pásma **sa vyhradzujú trasy a miesta** na vykonávanie športových a rekreačných aktivít.

V rámci NP uvádzame len tie možnosti, ktoré sa dotýkajú Plešiveckej planiny a jej okolia. **Turistické chodníky** na území NP **Plešivecká planina** sú:

- Psí chrbát - Gerlašská skala - Cisterna - horáreň Veľký vrch - chata Ďulová - Plešivec (modrá značka)
- Gerlašská skala - Veľký vrch - Rakovnícky prameň (zelená značka)
- Kružná - Rakovnícka vyvieračka - Farkašova samota - Slavecký salaš - Kamenné - Slavecký závoz (žltá značka)

Náučné chodníky, cyklotrasy, vyhradené miesta a trasy pre športové a rekreačné aktivity v NP a jeho ochrannom pásme Plešivecká planina nie sú. Táborenie a stanovanie je povolené len pri prístrešku pri Ďulovej chate. Zakladanie ohňa, parkovanie, nie je dovolené. Účelová komunikácia je len Plešivec - Plešivecká planina - chata Ďulová.

V článku sme občanom obce Rakovnica stručne ukázali na hlavné črty návrhu návštevného poriadku v NP Slovenský kras Plešivecká planina. Svoje názory, pripomienky, doplnky, požiadavky k návštevnému poriadku tlmočte OcÚ v Rakovnici starostovi obce. -sa-

Šetrite vodou!

Z vysielania miestneho rozhlasu.

Obec Rakovnica ako prevádzkovateľ miestneho vodovodu, vzhľadom na technické riešenie a výdatnosť vodného zdroja, vyhlasuje **zákaz používania vody na polievanie, alebo technické účely** (umývanie áut a pod.). Občania, ktorí tento zákaz nebudú rešpektovať, budú od zdroja vody odpojení. Ďalej upozorňujeme na skutočnosť, že **odber vody** od 1. 7. 2003 **bude umožnený len cez** funkčný a prístupný **vodomer**. Tým občanom, ktorí nebudú rešpektovať nariadenie, bude prívod vody uzavretý.

ZVYŠUJEME SI PRÁVNE VEDOMIE §

Zdravie je najdôležitejšou ľudskou hodnotou. Dnes je každý zodpovedný za ochranu a podporu vlastného zdravia. Slovensko má Chartu práv pacientov, ktorej cieľom je orientácia občana vo svojich právach v oblasti zdravotníctva. RON vám prináša výber najdôležitejších práv v stručnosti.

Pacient má právo:

- **na rešpektovanie** ľudskej dôstojnosti, nik nesmie byť diskriminovaný,
- **na poskytnutie** adekvátnej zdravotnej starostlivosti,
- **na výber a zmenu lekára,** zdravotníckeho zariadenia,
- **v prípade vážneho ohrozenia zdravia** alebo života na lekárske ošetrenie v najbližšom zdravotníckom zariadení a v ktoromkoľvek čase,
- **na zdravotnú starostlivosť,** ktorá sa vyznačuje vysokou profesionálnou úrovňou, využívaním modernej techniky, ale aj dôstojným, etickým a humánnym prístupom,
- **spolurozhodovať** ako partner o starostlivosti a liečení,
- **byť** jemu zrozumiteľným spôsobom **informovaný** o svojom zdravotnom stave, ako aj o cene liekov a zdravotných pomôcok, ktoré platí,
- **nahliadať** do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej na mieste výpisky,
- **pri prepustení** zo zdravotníckeho zariadenia si **vyžiadať písomnú správu** o diagnóze, o priebehu ochorenia a liečbe svojho ochorenia,
- **odmietnuť alebo prerušiť** zdravotný výkon okrem prípadov stanovených platnými právnymi predpismi,
- **na slobodné vyjadrenie** vôle darovať alebo nedarovať svoje orgány na účely transplantácie,
- **na vyjadrenie súhlasu** v písomnej forme so svojím zaradením do vedeckovýskumných štúdií,
- **na dôvernosť** údajov a na ich ochranu,
- **využívať podporu svojej rodiny** a priateľov počas zdravotnej starostlivosti,
- **ženy majú právo,** aby s nimi pri pôrode bola dospelá osoba, ktorú si vyberú,
- **dieťa** mladšie ako šesť rokov prijaté do ústavnej starostlivosti **má právo na sprievodcu,**
- **pacient má právo** na takú úľavu a zmiernenie bolestí, ktoré zodpovedajú súčasným vedomostiam a možnostiam medicíny,
- **na humánnu,** terminálnu a paliatívnu **starostlivosť,**
- **byť sprevádzaný** v posledných chvíľach svojho života osobou podľa svojho želania,
- **na dôsledné rešpektovanie** písomnej žiadosti nebyť resuscitovaný alebo odmietnuť aplikáciu liečebných zákrokov a postupov,
- **podať sťažnosť** a sa domnieva, že jeho právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa právnych predpisov bolo porušené. (Sťažnosť môže pacient podať riaditeľovi zdravotníckeho zariadenia, kde bol ošetrovaný, štátnemu okresnému lekárovi, štátnemu krajskému lekárovi. Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, stavovským organizáciám a ďalším inštitúciám.)

STAŇTE SA VČELÁRMI

V minulosti včelárstvo v Rakovnici bolo chýrne, známe, bohaté. Dnes počty včelstiev klesli na kritickú hranicu. Chov včiel udržujú len dvaja včelári. Sami ste zistili, že na jar je všetko v plnom kvete, ale úroda nebola založená. Aj keď včely prinášajú priamy úžitok med, peľ, materskú kašičku, propolis, ich hlavnou úlohou je opeľovanie. Počet včelích rodín nestačí na kvalitné a včasné opelenie. Nedostatok včiel môže znamenať katastrofu. Nebude mať kto opeľovať rastliny a stromy. Zníži sa úroda na minimum. Bez včiel by svet nebol tým, čím je.

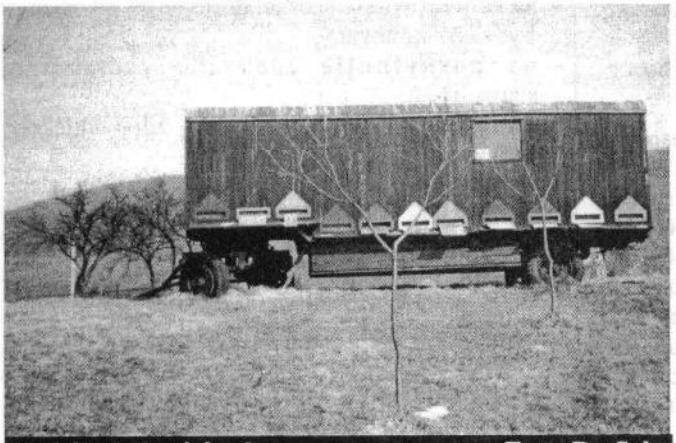

Plné úle, bohatá úroda. Foto: Dr. Sabo

Stacionárne úle. Foto: Dr. Sabo

V okolitých štátoch zaznamenali hlboký pokles včelstiev. Naši včelári majú možnosť zvýšiť chov a tým aj predaj a z toho úžitok. Vieme že to nie je ľahká záležitosť. Vyzývame všetkých občanov, ale najmä tých, ktorý majú včelíny, úle, obnovte včelárenie, pomôžte obci i sebe. Je tu šanca povzniesť staré remeslo i za pomoci štátnej podpory, prípadne financovaním z fondov Európskej únie. Predstavitelia obce Rakovnica uvažujú a pracujú na projekte podpory včelárstva v obci. Informujte sa, zapojte sa, rozšírte rady včelárov.

-ao-

pokračovanie zo str. 2

ⓘ **Čo robiť?** Keď ide o život treba konať rozumne, kľudne a rýchlo. Najprv sa zavolá „Záchranná zdravotnícka služba", tiesňové volanie **112**. Potom „Telefonické centrum záchrany" **0850 11 13 13**, tu vám poradia, čo máte robiť do príchodu sanitky.

ⓘ **Upomienky.** Obecný úrad v zmysle zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a VZN obce vyzval občanov, ktorí ešte nezaplatili poplatok za vývoz odpadu za rok 2002, aby tak urýchlene urobili. Termín vyplatenia je do 30. 7. 2003. Nezaplatenie sa považuje za priestupok a rieši sa v zmysle platných predpisov.

ⓘ **Kronika.** Dedinský folklórny súbor sa okrem iného môže pochváliť, že má vlastnú kroniku. Tá je plná faktov, argumentov, kresieb, fotografií, ocenení a poďakovaní za činnosť. Kroniku vedie Mgr. Ľ. Birková.

ⓘ **Cena vody.** Obec Rakovnica v zmysle úprav vodného stanovila nové ceny. Fyzické osoby (občania) platia 13,- Sk za 1 m³ vody. Právnické osoby (podnikatelia) platia 32,- Sk za 1 m³ vody.

ⓘ **Pekná rozlúčka.** Dňa 26. 6. 2003 sa v obradnej miestnosti OcÚ uskutočnila rozlúčka s deťmi MŠ, ktorí odchádzajú do základnej školy. Všetko najlepšie želáme Sophii Murzovej, Jakubovi Dobošovi, Petre Leštákovej a Michaele Samkovej. Nech sa im darí.

Budúci prváci. Foto: Dr. Sabo

ⓘ **Projekt.** Zviditeľniť obec je náročné. Bez zviditeľnenia sa ťažšie získavajú finančné prostriedky z fondov. Treba postupovať krok za krokom. Obec vypracovala projekt označenia obecných budov. Realizáciou projektu si tí, čo navštívia našu obec, alebo ňou prejdú, zafixujú do pamäti obec i jej zaujímavé prostredie.

ⓘ **Deň otcov.** Deň otcov pripadá na 15. júna. Nezvykli sme si ešte na jeho oslavu. RON pri tejto príležitosti želá všetko najlepšie všetkým otcom a zvlášť tým, ktorí sa obetujú pre svoje rodiny a ich šťastie.

ⓘ **Výzva.** Obecný úrad (OcÚ) v Rakovnici vyzýva všetkých majiteľov psov, že na území obce je prísne zakázané potulovanie psov. Vodenie psov je dovolené len na vodítku, s náhubkom a za sprievodu majiteľa.

ⓘ **Kedy kosiť?** Ak nestihneme dobrý čas, všetko zmokne a vyjde navnivoč. Podľa uja Ondra, kosiť treba začať 20. mája a najneskôr do konca mája aj so sušením. Kto zmešká termín, nech počíta s dažďom.

ⓘ **Už zbierali.** Jún otvoril dvere hubárom. Hneď 2. 6. 2003 najznámejší hubári Ladislav Juhás a Ján Terai ako prví našli „dubáky" čiže hríby.

ⓘ **Upozornenie.** Obecný úrad v Rakovnici rozposlal v zmysle zákona SNR o dani z nehnuteľnosti a VZN obce upozornenie na zaplatenie dane za rok 2003. Splatnosť dane bola do 31. 3. 2003. Po tomto termíne je obecný úrad, ako správca dane povinný účtovať penále z omeškania. Nezabúdajme na svoje zákonné povinnosti.

ⓘ **Rokovali.** Dňa 11. 4. 2003 bolo zasadnutie zväzu postihnutých civilizačnými chorobami (ZPCCH). Na svojej výročnej členskej schôdzi prerokovali závažné otázky práce organizácie. V závere zvolili výbor a revíznu komisiu.

pokračovanie na str. 7

pokračovanie zo str. 2

ⓘ **Diskotéka.** Mládež v obci sa organizuje. Ich prvým prejavom bola diskotéka dňa 31. 5. 2003 v kultúrnom dome. Rozdelili ju na dve časti. Prvá bola pre školopovinné deti ako súčasť Dňa detí v Rakovnici. Druhá pre mládež. Podľa našich informácií obe časti boli kultivované a spoločensky zábavné.

ⓘ **Otvorili studničky.** Popoludnie 4. 5. 2003 patrilo občanom, ktorí sa zhromaždili pri studničke v Henclovej doline. Pekný program kult. komisii pri OZ, príjemná spoločnosť, symbolické otvorenie studničiek starostom obce, dobré počasie. To charakterizovalo odpoludnie v ktorom sa prítomní dozvedeli aj o všetkých studničkách v okolí prostredníctvom informácií od J. Gonosa.

Otváranie studničiek. Foto: Dr. Sabo

ⓘ **Pomohli.** Ak sa pozriete do dvora materskej školy hneď zbadáte zmeny. Odborne opílené, ošetrené ovocné stromy, vynovené, opravené lavičky, ako aj ostatné zariadenia. Zásluhu na zveľaďovaní mali: J. Blahút, J. Gonos, Ľ. Lešták a veľmi ochotne im pomáhal aj L. Miškovič. V mene detí im ďakujeme.

ⓘ **Výbor ZPCCH.** Rozdelenie funkcií po výročnej schôdzi je nasledovné: predseda Ing. M. Lešták, podpredsedkyňa M. Németová, zapisovateľka M. Fábianová, pokladníčka M. Genčiová, člen M. Hencel. Revízorky - A. Krištofčová, H. Šipošová.

ⓘ **Petícia dôchodcov.** JDS v Rakovnici v máji 2003 sa zapojila do zbierania podpisov na petíciu „Za dôstojný život dôchodcov". Žiadajú riešenie zlej situácie súvisiacej s opatreniami vlády a valorizáciu dôchodkov vo výške aspoň 10%.

ⓘ **Deň oslobodenia.** Každoročne si ho pripomíname dňa 8. mája. Aj tohto roku pripravila kultúrna komisia pri OZ rozhlasovú reláciu k tomuto významnému a pamätnému sviatku.

ⓘ **Vatra.** Tohto roku bola umiestnená na „Rovni". Pripravila ju mládež z obce. Zapálená bola dňa 10. 9. 2003 t. j. v sobotu vo večerných hodinách. Pri vatre bola účasť viac ako 50 ľudí a nielen z obce ale i z okolia.

ⓘ **Deň matiek.** V obci sme si ho pripomenuli rozhlasovou reláciou dňa 11. 5. 2003

ⓘ **Informácie.** Predseda SZTP Marián Máťaš ponúka záujemcom o sociálno-právne poradenstvo k nahliadnutiu časopisu „Vozičkár". V časopise sú veľmi užitočné rady, odporúčania, zákony s výkladom ohľadom sociálnej pomoci postihnutým občanom.

ⓘ **Sakura.** Sakura ozdobná je na jar posiata tisíckou ružových kvetov. V obci sa nachádza niekoľko stromov sakury. Najväčší strom má R. H. vo svojej záhrade.

ⓘ **Magnólia.** Má obrovské kvety tulipánovitého tvaru ružovej albo bielej farby. Kvitne skoro na jar. Z diaľky nás upúta ich nádherná vôňa. Najväčší ker má vo svojej záhrade V. K.

ⓘ **Obecné studne.** Obci patria štyri studne a to: pri obecnom klube smerom na R. Bystré, pri „Bujačnici", v záhrade p. Leštáka, v pivnici obecného klubu. E. C. A. V. cirkev mala vlastnú studňu za kostolom.

ⓘ **Nová maľba.** Ak pôjdete na „Hostinec" na nákup alebo občerstvenie, milo vás prekvapia „nové šaty" zariadenia. Pastelové farby, erb, označenie majiteľa príjemne pôsobia na vzhľad. Je to pekná prezentácia.

Nová fasáda. Foto: Dr. Sabo

ⓘ **Odvážni občania.** Doba je zmenená. Už nechodí práca za človekom. Teraz je potrebné ísť za prácou i do zahraničia. Toto si uvedomila mladšia a stredná generácia v obci. Naše dievčatá boli, alebo sú v Čechách, Nemecku, Anglicku, USA, Japonsku. Mladí muži skúšali a skúšajú šťastie v Čechách, Nemecku, Taliansku, Grécku, Kanade, Nórsku, Francúzsku.

ⓘ **Múdrosť našich predkov.** Spory medzi majiteľmi pozemkov, záhrad sa riešili múdro. Platili pevné pravidlá. Obec je v kopcovitom teréne a preto má medze, svahy. Nezabúdajme, že „svah patrí spodnému susedovi". Netlačte sa plotmi, kolíkmi na miesta, ktoré vám nepatria.

ⓘ **Pochodujúce ploty.** Zvláštnosťou sú ploty, ktoré sa stále posúvajú do cudzieho. Je to jednoduché. Do plota sa dá drevený kôl s malým naklonením k susedovi. Po určitom čase je naklonenie aj pol metra a kôl časom stárne, treba dať nový. Ten sa postaví nie na pôvodné miesto, ale tam , kde je naklonený vrchol. Sused ani „nezbadá" a majiteľ plotu postupuje krok za krokom do cudzieho.

ⓘ **Budú nové pracovné miesta?** Firma DPT s.r.o. zriaďuje novú prevádzku na Mníchu (bývalá soc. budova) areál Mier. Prevádzka bude zameraná na kartonáž.

ⓘ **Najstaršia.** Obec Rakovnica vlastní najstaršiu mapu obce. V mape sú názvy chotárov, parcely s číslami. Katastrálna mapa je z roku 1821.

ⓘ **Víťaz.** Náš žiak, ktorý chodí do Základnej Školy v Rožňavskom Bystrom, Ondrej Strelka sa stal víťazom. Víťazstvo získal za najkrajšiu masku na karnevale školy. Predstavoval štyri ročné obdobia. Gratulujeme.

pokračovanie na str. 8

Ordinačné hodiny lekára v obci Rakovnica

MUDr. Emil ČEREVKA

Každý nepárny utorok v miestnom klube

15.00 - 17.00

Prípadná zmena z vážnych príčin bude oznámená vopred v miestnom rozhlase.

Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	63	113	176
Učňovské (bez maturity)	61	39	100
Stredné odborné (bez maturity)	28	24	52
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	21	7	28
Úplné stredné odborné (s maturitou)	43	60	103
Úplné stredné všeobecné	8	9	17
Vyššie	0	2	2
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	14	11	25
Vysokoškolské doktorantské	4	1	5
Vysokoškolské spolu	18	12	30
Vysokoškolské podľa zamerania:			
- univerzitné	5	10	15
- technické	10	1	11
- ekonomické	1	1	2
- ostatné	2	0	2
Ostatní bez udania školského vzdelania	2	1	3
Deti do 16 rokov	51	46	97
Úhrn	295	313	608

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	291	299	590
Maďarská	2	12	14
Rómska	1	0	1
Česká	1	1	2
nezistené	0	1	1
Spolu	295	313	608

Bývajúce obyvateľstvo podľa materinského jazyka

Materinský jazyk	Muži	Ženy	Spolu
slovenský	284	288	572
maďarský	3	19	22
rómsky	4	3	7
český	1	0	1
nezistený	3	3	6
Spolu	295	313	608

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	50	63	113
Gréckokatolícka cirkev	2	3	5
Pravoslávna cirkev	0	1	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	93	122	215
Reformovaná kresťanská cirkev	0	5	5
Evanjelická cirkev metodistická	5	1	6
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0	1
Bez vyznania	124	100	224
Nezistené	20	18	38
Spolu	295	313	608

pokračovanie zo str. 7

ⓘ **Nechránená.** Snežienka jarná už nie je chránená. Nový zákon o ochrane prírody a krajiny, ktorý platí od 1. 1. 2003 ju nezaradil do zoznamu medzinárodne ohrozených druhov. Nie je však povolené natrhať snežienky v Národnom parku Slovenský kras.

ⓘ **Klubová miestnosť.** Už je vymaľovaná, pekná, čistá. Svoje maliarske umenie uplatnil J. Pisár, ktorý sa postaral o spríjemnenie klubovej miestnosti.

ⓘ **Zážitok.** Niektorí občania obce mali dňa 17. 6. 2003 zvláštny zážitok. Pri ihrisku sa v popoludňajších hodinách montovali dielce na vysielač. Okolo 15.00 hod. priletela helikoptéra, ktorá postupne, asi 8m dielce odviezla na miesto určenia, kopec na Mníchu.

Záber z montáže Orange. Foto: Dr. Sabo

ⓘ **Pekná tabuľa.** Orientácii v obci pomohla tabuľa, ktorá sa nachádza na budove Jednoty. Veľká, pekná, farebná nám oznamuje, že na poschodí je Hostinec. Dobrý nápad.

ⓘ **Agrodružstvo upresňovalo.** Agrodružstvo v Honciach upresňovalo stav poľnohospodárskej pôdy občanov Rakovnice, ktorá je v užívaní družstva dňa 28. a 29. 5. 2003 v OcÚ. Účelom akcie bolo upresnenie evidencie pôdy k vydávaniu naturálií a k uzatvoreniu nových nájomných zmlúv.

ⓘ **SZPB.** Dňa 30. 5. 2003 sa uskutočnila výročná členská schôdza SZPB v Rakovnici. Počet členov je 7. SZPB má záujem získať ďalších členov, najmä sympatizantov, aby organizácia nezanikla. Hosťom rokovania bol Ing. O. Lorko, starosta obce. Vo výbore organizácie došlo k zmene. Pokladníkom sa stal Ing. M. Lešťák.

ⓘ **Májové stretnutie.** Bývalí baníci z Rakovnice a Rožňavského Bystrého sa stretli 31. 5. 2003 v Kultúrnom dome v Rož. Bystrom. Čestné miesto zaujali Prof. Dr. h. c., Ing. J. Fabián, Dr. Sc., Ing. A. Kavečanky, O. Žúdel, Dr. O. Rozložník. Za obec bol hosťom Ing. O. Lorko, starosta obce. Rokovanie bolo zaujímavé. Hovorilo sa o baníckej literatúre, histórii baníctva v okolí, Európskej železnej ceste, potrebe baníckeho skanzenu v Rožňave.

Úradné hodiny OcÚ v Rakovnici

Pondelok	7.00	-	16.30
Utorok	7.00	-	15.00
Streda	7.00	-	15.00
Štvrtok	7.00	-	15.00
Piatok	7.00	-	13.30

obed *12.00 - 12.30*

Prípadné pripomienky, názory, podnety k úradným hodinám môžu občania tlmočiť starostovi obce.

Rakovnické obecné noviny * Vydáva: Obecný úrad Rakovnica * Vychádza štyrikrát ročne, prípadne mimoriadne podľa potreby * Registrované na Okresnom úrade v Rožňave pod číslom: Ďa 23/2001 zo dňa 30. 1. 2001 * Redakcia: Obecný úrad Rakovnica, č.150, tel.:7883500, fax: 7883501, e-mail: obec.rakovnica@stonline.sk * Šéfredaktor: Dr. Jozef Sabo, CSc. * Technický redaktor: Lukáš Ďurán (lukis@post.sk) * Redakčná rada: Ing. Ondrej Lorko, Mgr. Ľubica Birková, Ľuboslav Sedlák *